

HOTĂRÂRE

cu privire la contestația împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr.96/6 din 21 iunie 2024, emise în privința judecătorului Stratulat Valentina de la Judecătoria Ungheni, Budăi Nelea și Anton Marina de la Curtea de Apel Chișinău și a judecătorului în demisie Dutca Ina de la Curtea de Apel Chișinău

5 noiembrie 2024
nr. 634/37

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în componența:

Președintele ședinței:

Membrii:

Sergiu Caraman

Vasile Șchiopu

Aliona Miron

Ioana Chironet

Maria Frunze

Lucia Popescu

Ion Guzun

Tatiana Ciaglic

Tatiana Tabuncic

Sergiu Băieșu,

examinând în ședință închisă contestația împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 96/6 din 21 iunie 2024, emise în privința acțiunilor judecătorului Stratulat Valentina de la Judecătoria Ungheni, Budăi Nelea și Anton Marina de la Curtea de Apel Chișinău și a judecătorului în demisie Dutca Ina de la Curtea de Apel Chișinău, și luând act de informația membrului Consiliului Superior al Magistraturii, Tatiana Ciaglic,

CONSTATĂ :

Argumentele contestației:

1. La 5 august 2024 Daniliuc Nicolae a depus la Consiliul Superior al Magistraturii o contestație împotriva Hotărârea nr. 96/6 din 21 iunie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar emisă în privința judecătorului Stratulat Valentina de la Judecătoria Ungheni, Dutca Ina, Budăi Nelea și Anton Marina de la Curtea de Apel Chișinău și a judecătorului în demisie Dutca Ina de la Curtea de Apel Chișinău cu privire la faptele ce constituie abatere disciplinară, fiind înregistrată cu nr. 3310m.

2. În argumentarea contestației Daniliuc Nicolae a invocat dezacordul cu Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar nr. 96/6 din 21 iunie 2024, solicitând emiterea unei noi decizii de admitere a sesizării, în special a invocat dezacordul cu acțiunile procedurale ale judecătorilor Stratulat Valentina de la Judecătoria Ungheni, Dutca Ina, Budăi Nelea și Anton Marina de la Curtea de Apel

Chișinău și a judecătorului în demisie Dutca Ina de la Curtea de Apel Chișinău la etapa procesuală de soluționare a primirii cererii de chemare în judecată spre examinare.

3. Petiționarul a notat că la 11 septembrie 2023 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

4. Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 27 noiembrie 2023, în temeiul art. 166, 167 din Codul de procedură civilă, nu a fost dat curs cererii de chemare în judecată și i-a fost acordat termen pentru achitarea taxei de stat.

5. Daniliuc Nicolae a relatat că la 29 noiembrie 2023 a semnat personal cererea de chemare în judecată, iar referitor la prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat a informat judecătorul că obiectul litigiului îl constituie repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, iar potrivit art. 85 din Codul de procedură civilă este scutit de plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

6. Menționează că, prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 21 decembrie 2023, judecătorul Stratulat Valentina i-a restituit cererea de chemare în judecată.

7. Prin Decizia din 29 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de Daniliuc Nicolae și a fost menținută încheierea din 21 decembrie 2023 a Judecătoriei Ungheni.

8. Daniliuc Nicolae a menționat că încheierile Judecătoriei Ungheni din 27 noiembrie 2023 și 21 decembrie 2023 și Decizia Curții de Apel Chișinău din 29 februarie 2024 sunt contrar legii, or, judecătorii Stratulat Valentina de la Judecătoria Ungheni, Budăi Nelea și Anton Marina de la Curtea de Apel Chișinău și a judecătorului în demisie Dutca Ina de la Curtea de Apel Chișinău au ignorat prevederile art. 85 din Codul de procedură civilă, Legea taxei de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992 și Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 18 martie 2022.

9. A solicitat atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Stratulat Valentina de la Judecătoria Ungheni, Budăi Nelea și Anton Marina de la Curtea de Apel Chișinău și a judecătorului în demisie Dutca Ina de la Curtea de Apel Chișinău, potrivit prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014.

Decizia Inspecției Judiciare:

10. Prin Deciziile nr. 523s-657p/m din 16 mai 2024, Inspecția judiciară a respins ca fiind neîntemeiată sesizarea înaintată de Daniliuc Nicolae, pe motiv că faptele expuse nu constituie abateri disciplinare în măsură să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorilor vizați, conform prevederilor art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

11. Împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 523s-657p/ din 16 mai 2024 Daniliuc Nicolae a declarat contestație, manifestându-și dezacordul cu decizia adoptată și constatările reținute de inspectorul-judecător, a solicitat anularea acesteia, remiterea sesizării pentru verificare suplimentară și tragerea judecătorilor la răspundere disciplinară.

Hotărârea Completului de examinare a contestației:

12. Prin Hotărârea nr. 96/6 din 21 iunie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată,

contestația depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 523s-657p/m din 16 mai 2024, emise pe marginea sesizării depusă la 14 mai 2024 asupra acțiunilor judecătorul Stratulat Valentina de la Judecătoria Ungheni, Budăi Nelea și Anton Marina de la Curtea de Apel Chișinău și a judecătorului în demisie Dutca Ina de la Curtea de Apel Chișinău.

13. Prin urmare, Daniliuc Nicolae a solicitat anularea Hotărârii nr. 96/6 din 21 iunie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar și Deciziei inspectorului-judecător nr. 523s-657p/m din 14 mai 2024, cu restituirea cauzei Inspecției judiciare pentru verificări suplimentare.

Competența Consiliului Superior al Magistraturii:

14. În conformitate cu art. 1 alin. (1) Legea nr. 947 din 19 iunie 1996 Consiliul Superior al Magistraturii este un organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc, și este garantul independenței autorității judecătorești.

15. Prin dispoziția alin. (3) art. 29 Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Consiliului Superior al Magistraturii i-a fost atribuită competența de a examina contestațiile împotriva hotărârilor completelor de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării.

16. În corespundere cu art. 22 alin. (4) din Legea nr. 947 din 19 iunie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, contestațiile împotriva hotărârilor adoptate de Colegiul disciplinar se examinează conform prevederilor Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Termenul depunerii contestației:

17. Consiliul Superior al Magistraturii reține că Hotărârea motivată a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 96/6 din 21 iunie 2024 a fost comunicată petiționarului Daniliuc Nicolae la 2 august 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție. Daniliuc Nicolae a depus contestație la 8 august 2024. Termenul de contestare a fost respectat.

Aprecierea Plenului:

18. Examinând contestația și materialele cauzei, în limitele controlului de legalitate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii consideră oportună respingerea contestației depuse de Daniliuc Nicolae, cu menținerea fără modificări a Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 96/6 din 21 iunie 2024, emise în privința acțiunilor judecătorul Stratulat Valentina de la Judecătoria Ungheni, Budăi Nelea și Anton Marina de la Curtea de Apel Chișinău și a judecătorului în demisie Dutca Ina de la Curtea de Apel Chișinău, reieșind din următoarele considerente.

19. Conform art. 3 din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, judecătorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de prezenta lege. Încălcarea prevederilor altor acte normative atrage răspunderea disciplinară numai în cazurile în care fapta constituie o abatere disciplinară în conformitate cu art. 4. Art. 18 Legea nr. 178/2014 stabilește procedura de examinare a sesizărilor privind faptele care pot constitui abateri disciplinare.

20. Din contestația depusă împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 se atestă dezacordul petiționarului Daniliuc Nicolae cu încheierile Judecătorei Ungheni din 27 noiembrie 2023 prin care nu a fost dat curs cererii de chemare în judecată și a acordat termen pentru achitarea taxei de stat și din 21 decembrie 2023 prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată și decizia Curții de Apel Chișinău din 29 februarie 2024 prin care a fost respins recursul împotriva încheierii Judecătorei Ungheni din 21 decembrie 2023.

21. Este indubitabil că interpretarea și aplicarea normelor de drept exced sfera răspunderii întrucât țin de raționamentul logico-juridic al magistratului. Verificarea corectitudinii constatărilor circumstanțelor de fapt ale cauzei, a aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea cauzei în primă instanță este competența instanței de apel, iar în instanța de apel, respectiv a instanței de recurs.

22. Altfel spus, o neregularitate a actului judecătoresc constituie temei pentru formularea unei căi de atac, în timp ce răspunderea disciplinară poate fi antrenată în cu totul alte condiții decât cele prevăzute de lege pentru promovarea unei căi de atac.

23. Cu privire la acest aspect, reținând că prin sesizare/contestație se analizează și se impută magistratului modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale în raport cu împrejurările de fapt și de drept, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii învederează că modul în care judecătorul interpretează și aplică legea într-o cauză anumită nu este susceptibil de sancțiune disciplinară decât atunci când ignoră din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, normele de drept material ori procesual, situație ce nu se atestă la caz.

24. Mai mult ca atât, analiza pe care o face contestatarul excede limitele contenciosului disciplinar, întrucât controlul de legalitate în privința actelor de procedură efectuate într-un dosar se realizează în conformitate cu dispozițiile procedurale de către autoritățile competente și nicidecum nu de către Inspekția judiciară, ori, în caz contrar, Inspekția judiciară s-ar subroga autorității judiciare competente să realizeze analiza de legalitate și temeinicie a actelor procedurale în discuție.

25. Potrivit legii, judecătorul poate fi atras la răspundere doar în cazurile stabilite exhaustiv de Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, fără a fi admisă o interpretare generală a temeiurilor de atragere la răspundere disciplinară a judecătorului.

26. În susținerea celor invocate de autorul sesizării, în aspectul pretinselor încălcări a normelor legale și a drepturilor procedurale, nu s-a făcut referire la un act judecătoresc al instanței competente, din care să rezulte încălcarea legii care să întrunească elementele abaterii disciplinare. Respectiv, cele expuse în sesizare și contestație nu denotă fapte, acțiuni, manifestări prin care să fie afectate drepturile și libertățile fundamentale, încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției.

27. În opinia Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, autorul contestației nu face referință la abaterile disciplinare prevăzute de lege, invocând abaterea disciplinară prevăzută în art. 4 alin. (1) al Legii nr. 178, susținând ilegalitatea acțiunilor judecătorului, în esență și exprimă dezacordul cu soluția instanței, la prevederile legale, care, în opinia acesteia, urmau a fi aplicate raportului juridic.

28. Prin expunerile din sesizare/contestație, în modul cum au fost formulate, autorul își impune interpretările sale personale asupra circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei, ceea ce nu este admis, deoarece înseamnă o ignorare a principiilor legale și constituționale, conform cărora judecătorul este independent, iar hotărârile/ încheierile judecătorești sunt supuse numai controlului judiciar.

29. Concomitent se atestă că în acțiunile judecătorilor vizați în sesizare nu s-au constatat fapte care pot constitui abateri disciplinare.

30. Reieșind din conținutul contestației, contestatorul nu și-a concretizat argumentele prin expunerea concretă a faptelor comise de către judecători în stare să confirme abaterile disciplinare imputate judecătorilor, solicitând sancționarea în baza normelor generale de etică, însă imputarea oricărei încălcări implică confirmarea prin probe, la caz, astfel de probe, nu au fost prezentate, alegațiile urmând a fi calificate ca aprecieri subiective ale autorului cu caracter declarativ.

31. Din verificarea argumentelor actului de sesizare și contestație, probelor administrate, se constată că, faptele expuse nu întrunesc elemente constitutive ale abaterii disciplinare, în stare să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorul Stratulat Valentina de la Judecătoria Ungheni, Budăi Nelea și Anton Marina de la Curtea de Apel Chișinău și a judecătorului în demisie Dutca Ina de la Curtea de Apel Chișinău, potrivit art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

32. La fel, este neîntemeiată și critica adusă de autorul contestației Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 și inspectorului-judecător, în situația în care materialele denotă cu certitudine că sesizarea și contestația au fost examinate minuțios și multi-aspectual, a fost dată apreciere tuturor circumstanțelor, fiind emisă o decizie legală și întemeiată.

33. Art. 27 - 29 din Legea nr. 178/2014, reglementează procedura de examinare a contestațiilor împotriva deciziilor Inspecției Judiciare și împotriva hotărârilor Colegiului disciplinar. Astfel, o persoană interesată, căreia Inspecția Judiciară i-a respins o sesizare, poate utiliza 2 căi de atac prevăzute de lege, depunând o contestație la Completul de examinare a contestațiilor ale Colegiului disciplinar și alta - la Consiliul Superior al Magistraturii. Aceste două etape procedurale, garantează în măsura stabilită de art. 6 CtEDO accesul la justiție în raport cu autorul sesizării, întrucât conțin atât șanse cât și garanții ale apărării dreptului pretins încălcat, cât și rigori de formă, conținut și termene de procedură.

34. Din aceste considerente Hotărârea Plenului CSM, adoptată pe marginea contestației depuse de Daniliuc Nicolae împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 96/6 din 21 iunie 2024 va fi una fără drept de contestare. Art. 27 Legea nr. 178/2014 stabilește activitatea Completelor de examinare a contestațiilor ale Colegiului disciplinar.

35. Succesiv, potrivit alin. (1) art. 29 din Lege, Hotărârea privind respingerea sesizării se adoptă cu votul unanim al membrilor completului de contestație, iar alin. (3) art. 29 din Lege acordă dreptul de contestare a Hotărârii privind respingerea contestației

împotriva Deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării, la Consiliul Superior al Magistraturii.

36. Prin Decizia nr. 137 din 29 septembrie 2022, Curtea Constituțională a examinat excepția de neconstituționalitate a articolului 29 alin. (3) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor. S-a menționat că pentru ca articolul 6 § 1 din Convenție să fie aplicabil, trebuie să existe o „dispută” cu privire la un „drept” despre care se poate afirma că este recunoscut în dreptul național, indiferent dacă este protejat sau nu de Convenție (Regner v. Republica Cehă [MC], 19 septembrie 2017, § 99; Denisov v. Ucraina [MC], 25 septembrie 2018, § 44).

37. Interpretând articolul 6§1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că „dreptul la un tribunal” (accesul liber la justiție) nu este unul absolut, poate fi limitat, reglementarea sa fiind adesea variabilă în timp și în spațiu, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (cauzele Golder contra Regatului Unit și ale Marii Britanii din 21 februarie 1975, §38, Ashingdane contra Regatului Unit din 28 mai 1985, §57). Condiția impusă constant de jurisprudența Curții în aplicarea articolului 6§1 din Convenție cere ca limitările operate de către statele contractante să nu restrângă nejustificat accesul individului la un „tribunal” în măsura în care dreptul în discuție să fie afectat în chiar substanța sa.

38. Curtea Constituțională a menționat că, existența unui drept de acces la un tribunal împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării nu a demonstrat existența unui drept „civil” care poate fi apărat în justiție. Răspunderea disciplinară a judecătorilor reprezintă o procedură de drept public care urmărește să asigure responsabilitatea judecătorilor și, prin urmare, încrederea publicului în Justiție. Fără a nega importanța acestei instituții, Curtea Constituțională a menționat că, în eventualitatea sancționării disciplinare a unui judecător, persoana care a depus sesizarea nu va obține vreun avantaj patrimonial sau nepatrimonial care ar putea fi catalogat ca un drept „civil”.

39. Curtea Constituțională a statuat că, printr-o faptă comisă de un judecător, ar putea fi lezate drepturile fundamentale ale unei persoane. Totuși, încălcările în discuție pot fi remediate prin intermediul altor mijloace, e.g. exercitarea căilor de atac împotriva hotărârii care lezează un drept, formularea unor acțiuni civile în despăgubire (e.g. pe baza Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești sau pe baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești) sau alte remedii care pun în aplicare obligațiile pozitive ale statului de a asigura protecția drepturilor omului.

40. În această ordine de idei, nu va putea fi invocat faptul cu referire la o pretinsă îngrădire a accesului la justiție, întrucât în această situație cadrul normativ pertinent instituie o triplă jurisdicție la examinarea sesizării, iar hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii va fi una irevocabilă.

41. În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1) al Legii nr. 178 din 25 iulie 2014, cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în cazul în care nu se

constată existența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește o decizie motivată de respingere a sesizării, care poate fi contestată în modul stabilit în art. 23 alin. (1¹).

42. În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea 947 din 19 iulie 1996, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut în art. 19 alin. (4).

43. În concordanță cu art. 15 alin. (2) din Legea 947 din 19 iulie 1996, ședința Consiliului Superior al Magistraturii este deliberativă dacă la ea participă cel puțin două treimi din membrii care sunt în exercițiul funcției și nu se află în situațiile menționate în art. 18 alin. (1) din Legea menționată.

44. Având în vedere cele expuse și urmare a exprimării votului membrilor prezenți la ședință, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii cu 10 (zece) voturi „pro” și 0 (zero) voturi „împotriva” respinge contestația depusă de petiționarul Daniliuc Nicolae împotriva Hotărârii Completului de examinare al contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 96/6 din 21 iunie 2024.

45. În conformitate cu art. 29 alin. (3) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor (în vigoare până la 5 septembrie 2024), art. 22, 24 și 25 din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se respinge contestația, depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 96/6 din 21 iunie 2024, emise în privința judecătorilor Stratulat Valentina de la Judecătoria Ungheni, Budăi Nelea și Anton Marina de la Curtea de Apel Chișinău și a judecătorului în demisie Dutca Ina de la Curtea de Apel Chișinău.

2. Se menține fără modificări Hotărârea Completului de examinare al contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 96/6 din 21 iunie 2024, emisă în privința judecătorului Stratulat Valentina de la Judecătoria Ungheni, Budăi Nelea și Anton Marina de la Curtea de Apel Chișinău și a judecătorului în demisie Dutca Ina de la Curtea de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată contestația depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 523s-657p/m din 16 mai 2024.

3. Prezenta Hotărâre este irevocabilă.

4. Copia prezentei Hotărâri se expediază spre informare persoanelor vizate și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

**Președintele ședinței Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii**

Sergiu CARAMAN